

Зрителни нарушения – подходи за преодоляването им.

Резултати от
„Доклад за състоянието на зрителното здраве в България“

Кръгла Маса „Визия за Зрение“
София, 02.07.2020
Бест Уестърн Сити Хотел

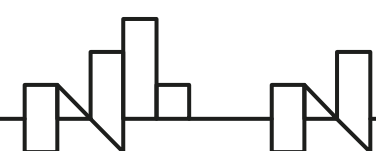

Зрителни нарушения

Зрително нарушение настъпва, когато очно заболяване засегне зрителната система и една, или повече от нейните функции.

Според доклада за зрението на Световната здравна организация (2019):

- **Отчита се като съществен проблем осигуряването на данни за съотношението на посрещнатите и незадоволените нужди от здравни грижи за нарушеното зрение.**
- **По-пълни епидемиологични проучвания - особено важни за да се планират услугите и да се мониторира ефективно прогреса в здравните грижи и услуги за нарушеното зрение.**

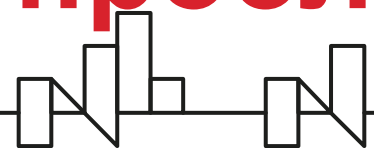

Тежестта на очните болести и нарушеното зрение - неравномерно разпределена!

Значително по-голяма при:

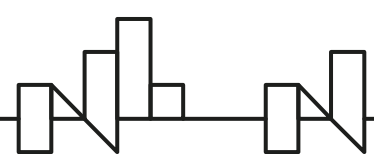
- населението в необлагодетелстваните географски региони,**
- хората с ниски доходи,**
- жените,**
- застаряващото население,**
- хората с увреждания,**
- етническите малцинства.**

**Осигуряването на данни - важна част от ефективните подходи за справяне с
проблема.**

Подходите за преодоляване на зрителните нарушения – специфични за различните дейности:

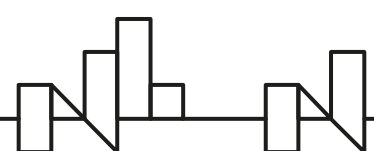
- 1. Превенция, профилактика, скринингови програми**
- 2. Лечение и диагностика на очни болести**
- 3. Рехабилитация**

1. Превенция, профилактика, скринингови програми

Състояние в България:

- Липса на програми за мащабни профилактични прегледи за различните възрастови групи от населението
- Въпреки международните препоръки - и доказаната му ефективност няма налична програма за скрининг за диабетна ретинопатия!
- Затруднение при осъществяване на прегледи при специалист поради специфичната система на здравеопазване

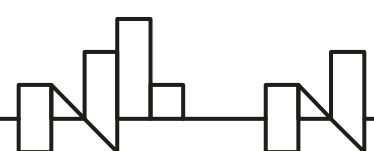

2. Лечение

- **Очни болести, при които зрението е възстановимо**
- **Очни болести, причиняващи зрителни увреждания и слепота**

Съществуват ефективни намеси за преобладаващото число очни болести, които могат да причинят зрително нарушение

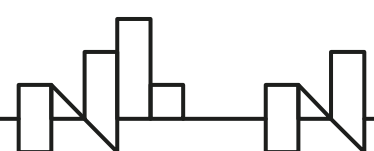
Достъпът до намеси може съществено да намали или елиминира зрителното нарушение или свързаните с него ограничения във функционирането.

3. Рехабилитация на слабо зрение

Рехабилитацията цели:

- Оптимизирането на ежедневно функциониране в присъщата им среда на лицата със зрителни нарушения или слепота, които не могат да бъдат лекувани
- Максимална употреба на остатъчното им зрение
- Предоставяне на практическа адаптация за преодоляване на социалните, психологически, емоционални и икономически последствия от зрителното нарушение.

3. Рехабилитация на слабо зрение

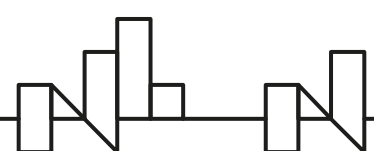
Важно е да бъдат оценени внимателно индивидуалните параметри на остатъчното зрение.

Оптични устройства:

- Увеличителни устройства, лупи, телескопични и увеличителни очила
- Машини за четене
- Малки ръчни четци
- Филтърни очила
- Специализирани контактни лещи

Технологично базирани помощни средства:

- Софтуер за увеличение на екрана и гласов софтуер
- Текстови скенери
- Мобилни приложения
- Глас към текст преобразуващи устройства и софтуер
- Книги за слушане

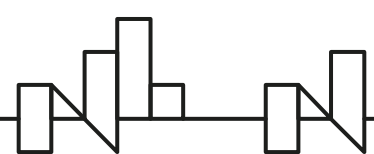
3. Рехабилитация на слабо зрение

Състояние в България:

Комерсиално достъпни у нас са почти всички видове оптични устройства и технологично базирани помощни средства.

Някои от установените проблеми:

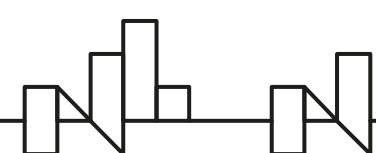
- Социални, финансови и териториални ограничения за достъп.
- Недостатъчни статистически данни, позволяващи да се извършва планиране на грижите
- Възможностите за специализация в областта на Low Vision са ограничени.
- Малък брой офталмолози и оптометристи, специализиращи и работещи в областта на рехабилитация на слабовзрящи.

Наличност на специалисти офталмолози:

България:

- 89 лечебни заведения, (болници и медицински центрове) с договори с НЗОК за болнична/хирургична дейност
- 670 офталмолози
- 60-70 специализанти по офталмология
- Нито един експертен център по която и да е от 900-те редки очни болести
- **Към 1-ви Февруари 2020 г. България и Румъния са страните от Централна Европа, които не участват със свои болници и здравни специалисти в Европейската Референтна Мрежа по Редки Очни Болести ERN-EYE www.ern-eye.eu.**

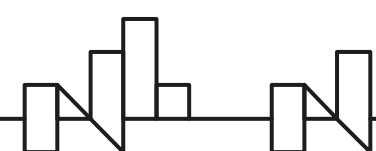

Оптометристите – относително нов за България ресурс от очни специалисти

В България оптометристите са ресурс, който все още не се използва пълноценно. Те работят в нормативен вакуум, няма приета нормативна уредба за обхвата на практиката им. Правените досега предложения в тази посока, са оставени без ефективен резултат.

Оптометристите са около 220 (от тях 183 дипломирани в СУ до 2019 вкл. + два випуска завършили МУ Варна и няколко оптометристи от университети в Германия и Великобритания)

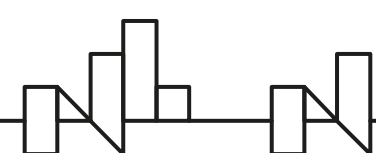
- Според СЗО, оптометристите са здравни специалисти, те са част от първичните здравни грижи за очите.**
- Оптометристите НЕ са медицински специалисти.**
- В световен мащаб, оптометристите са основните специалисти заети с корекция на слабо зрение**

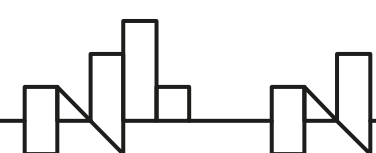
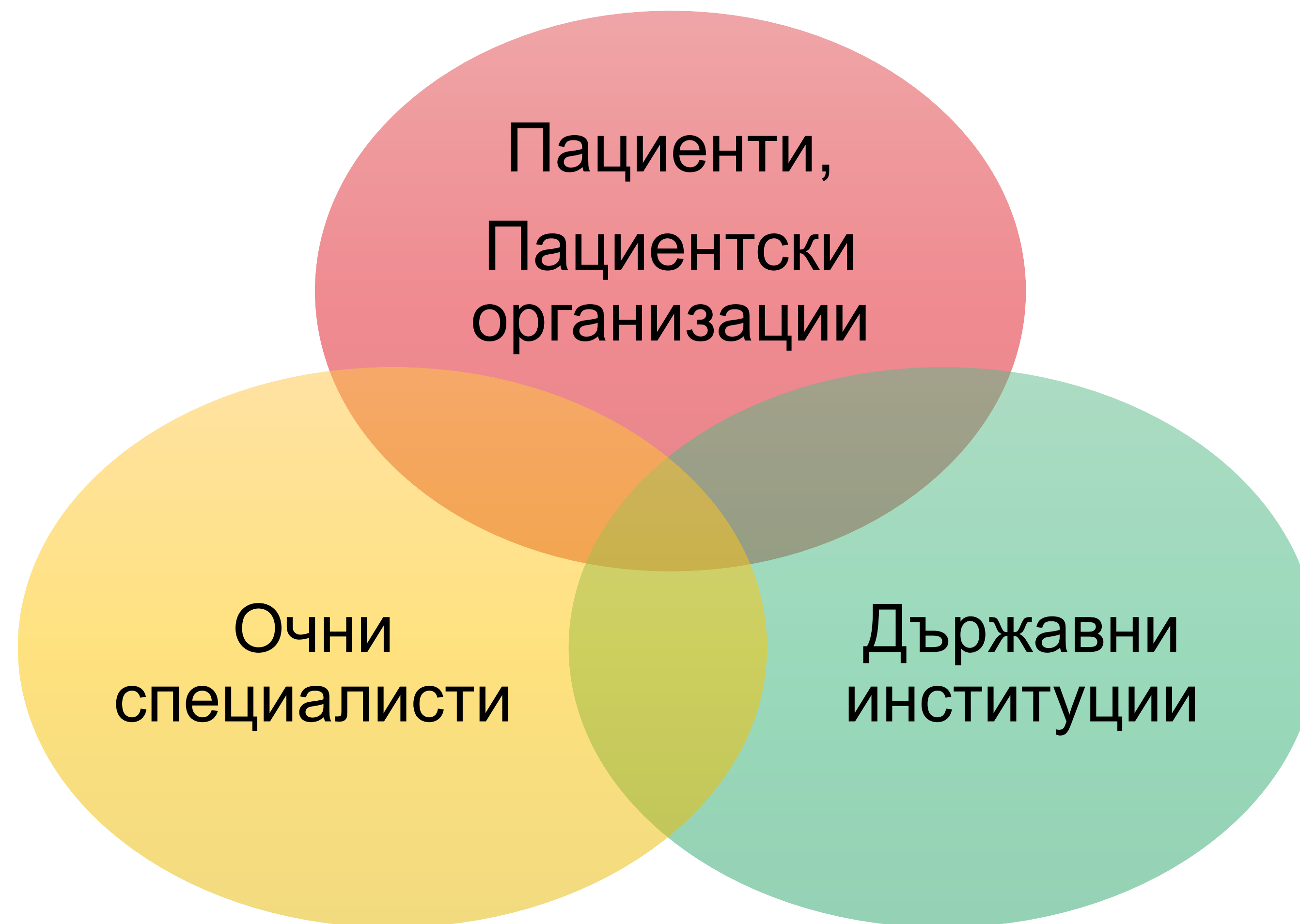
Сътрудничество между професионалистите в областта

<p>Превенция Профилактика Скринингови програми</p>	<ul style="list-style-type: none">• Офталмолози• Оптометристи• Общопрактикуващи лекари
<p>Лечение и диагностика</p>	<ul style="list-style-type: none">• Офталмолози• Генетици• Фармацевтична индустрия
<p>Корекция на зрение Зрителна рехабилитация</p>	<ul style="list-style-type: none">• Офталмолози• Оптометристи• Оптици• Рехабилитатори• Оптична индустрия

Съдействие за установяване на активна и конструктивна комуникация – една от основните цели на проекта.

Презентацията е подготвена от:

Мила Драгомирова

експерт оптометрист по проект „Визия за зрение“

dragomirova.mila@gmail.com

dragomirova@phys.uni-sofia.bg

